

Fernando Merino

Ara que es parla tan sovint dels "reallity shows", ara que patim la malaltia crònica del "tele-fems" (a vegades, moltes, malhauradament transvestit en pressumpte exercici de denúncia social, i dic: "malhauradament", perquè el consumidor estàndard no arriba mai a prendre consciència de la manipulació de què és objecte), aquesta mirada retrospectiva al "groguisme", que en això és converteix a hores d'ara una aproximació a la història muntada per Charles Tatum, ens pot servir perfectament de visita arqueològica als enverinats fonaments a partir dels quals s'aixeca aquesta opció de la professió periodística inspirada en el cinisme, la manca d'escrúpols i l'exploació de la tragèdia a benefici dels propis interessos.

Billy Wilder, amb *Ace in the hole* (1951), fa un exercici de crítica a la monumental capacitat de manipulació que tenen els mitjans de comunicació (la premsa en aquest cas), i ho fa, a més, coincidint amb un període especialment obscur de la història ameri-

cana recent: el macarthysme. És probablement per això que Wilder tria la ironia, també l'anècdota (la tragèdia quasi domèstica de Leo Minosa), per conduir-se sense limitacions a través d'un paisatge aparentment neutre que a la vegada li permeti reflexionar sense condicionaments sobre tot allò.

Charles Tatum (Kirk Douglas) és un periodista de passat brillant que ara travessa per una etapa de baixa, molt baixa cotització. L'accident de Leo Minosa (Richard Benedict), que ha quedat atrapat a l'interior de la mina, serà la coartada perfecta per tornar a recuperar el protagonisme perdut.

A partir d'aquí, i en especial a partir de les complicitats que s'estableixen entre Tatum i el xèrif d'Albuquerque (Ray Teal), comença a prendre cos una espectacular operació de rescat, que no roman aliena a la manipulació: comença el gran carnaval. El títol de la versió doblada, per cert, és literal: una acollida freda per part del públic, obliga la Paramount a introduir canvis en el film, entre els quals s'hi trobava el mateix títol de la pel·lícula, que passà a dir-se *The great carnival*.

Billy Wilder, que pel gran públic ha quedat bàsicament com un bon constructor de comèdies, també es va significar, i molt, per les seves incursions en els dominis de la crítica més agra i sense concessions, tot i el to elegant del seu estil.

L'etapa a què correspon *El gran carnaval* ve marcada per successius exemples d'aquesta inclinació. Així, trobam que els precedents fins arribar al tema que ens ocupa parteixen de la crònica dramàtica d'un alcohòlic (*The lost weekend*, 1945); també dels anys de la postguerra a Alemanya (*A foreign affair* 1948), i ja ben a prop del carnaval tenim la mirada a la decadència d'una estrella del cinema mut (*Sunset Boulevard* 1950). Wilder, que havia exercit el periodisme a Berlín els anys previs a la irresistible ascensió del nazisme, amb *Ace in the hole* de qualche manera reflexionava sobre el fons ètic d'una època marcada per la intolerància.

El mateix Charles Tatum de la ficció prendrà consciència de les perilloses dimensions de l'espectacle de la manipulació en una època que semblava haver perdut la referència de l'individu. ❖

Kirk Douglas: "Es va ficar dins un forat per una història, i en va treure un Pulitzer"
El Gran carnaval